Zamanın Kutlu Dilimi Üç Aylar

— *M.Nihat Malkoç* · 31 Mart 2023

M. NİHAT MALKOÇ

Üç aylar yenilenme ve tazelenme aylarıdır.

Bazı zaman dilimleri Allah katında diğer vakitlere göre daha kutlu kılınmıştır. Yani bütün zamanlar aynı kıymette değildir. Üç aylar (Recep, Şaban, Ramazan), Kandil geceleri (Regaip, Miraç, Berat, Mevlid, Kadir), Cuma günleri, dinî bayramlar (Ramazan ve Kurban) bu kutlu zaman dilimleridir. Bu zamanlara erişip de onları idrak edenlere ne mutlu!...
Üç aylar, zamanın kutlu dilimlerindendir. Üç aylarda Müslümanlar rahmet ve mağfiret iklimine girer. Bu aylarda af kapıları ardına kadar açılır; ilâhî ikramlar peşi sıra gelir. Kâinatın gözbebeği Peygamber Efendimiz(sav) "Allah'ım, mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle Şehr-i Ramazan'ı!" diye özel bir duada bulunur bu aylar için...
İbadetler aynı olsa da, yapıldıkları zaman ve zemin değişince farklı akisler bulurlar. Zamanın kutuplarından Bediüzzaman Said Nursî, üç aylarda yapılan ibadetlerin, diğer aylarda yapılan ibadetlerden farkını şöyle belirtir: "Her ibadet ve iyiliğin sevabı başka aylarda on ise, Receb-i Şerif'te yüzü geçer, Şaban-ı Muazzama'da üç yüzü geçer ve Ramazan-ı Mübarek'te ise bine çıkar! Kadir Gecesi ise seksen sene nafile ibadeti aşan bir eşsizliğe ulaşır!.."
Üç aylar yenilenme ve tazelenme aylarıdır. Dokuz ay boyunca kıraçlaşan gönül tarlalarımızı bu aylarda sevap yağmurlarıyla sularız. Zira üç aylarda Müslümanların üzerine rahmet sağanağı yağar. Her mümin Allah'a yakınlaştığı ölçüde bu rahmet yağmurlarından payını alır, ruh toprağını sular, yeşertir. Fakat üç aylara güvenip de dokuz ay boyunca Allah'tan uzak ve bîhaber yaşayanların kalpleri taşlaşacağı için, bu sevap ve rahmet yağmurları taşlaşan kalplere tesir etmez, onları yeşertemez. Onun için en iyisi ibadeti zamana yaymak lâzımdır.

Vaktin bereketlendiği bir güzel zaman dilimindeyiz.

Rabbimizin bize ihsan ettiği ömür sermayesini her geçen gün tüketiyoruz. Ömür elbette bir gün tükenecektir. Bırakın insanoğlunu, dünyanın da belli bir ömrü vardır. Dünyanın ölümü kıyametle gerçekleşecektir. Demek ki dünyadaki ömrü ebedî kılmak mümkün değildir. Mümkün olan, onun içini faydalı işlerle doldurmaktır. Dünya hayatı içerisinde günah-sevap dengesizliği çok kere aleyhimize dönüyor. Zaman içerisinde öyle büyük günahlar işliyoruz ki normal şartlar altında bir ömür boyu ibadet etmekle bile onları amel defterimizden sildiremeyiz. İşte bu noktada zamanı bereketlendiren ve çoğaltan mübarek aylar, gün ve geceler imdadımıza yetişiyor. İnsanlar bu ilâhî rahmet ikliminde bire on, bire yüz, bire bin gibi katlamalı sevaplar kazanabiliyor. Bu da kısa ömrümüzde, binlerce yıllık zamanda kazanacağımız sevapları kazanmamıza vesile oluyor.

Vaktin bereketlendiği, Allah'ın rahmetinin ve ihsanının sular seller gibi müminlerin üzerine aktığı bir güzel zaman dilimindeyiz. Bu müstesna zaman dilimine "Üç Aylar" adını veriyoruz. Kamerî ayların yedincisi olan Recep ayı ile başlayan üç aylar, Şabanla devam etmekte ve Ramazanla nihayetlenmektedir. Recep ayında bulunan Regaip ve Mirac kandilleri bu aya apayrı bir manevî atmosfer katmaktadır. Malum olduğu üzere Recep ayının ilk cuma gecesi Regaib, 27. gecesi ise Mirac kandilidir. Regaib, tabir caizse kandiller zincirinin ilk halkasıdır. Mirac kandili, Resulullah'ın Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya, oradan da göklere yükseldiği vakittir. Bu nurlu yolculuğun Müslümanlar için büyük kazanımları olmuştur. Beş vakit namaz bu gecede emredilmiştir. Bakara Suresinin son iki ayeti bu zamanda indirilmiştir. İmanla ölenlerin cennete gireceği yine bu gece müjdelenmiştir.

Recep, Şaban derken....

Üç ayların ikincisi olan Şaban ayı, içinde mübarek Berat kandilini barındırmaktadır. Bu gecede büyük ve hikmetli işler gerçekleştirilir. Gelecek seneye kadar kulların rızıkları, ecelleri ve diğer durumları yazılır, ayrıntılı bir şekilde belirlenir. Berat, Kur'an-ı Kerim'in levh-i mahfuzdan dünya semasına toptan indirildiği mübarek bir gecedir. Kâinatın Efendisi Peygamber Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde Berat kandilinin önemini bizlere şöyle bildirmektedir: "Şaban ayının yarısı (Beraat gecesi) gelince; gecesini namazla, gündüzünü oruçla geçiriniz. Şüphesiz ki Allah, o gece güneşin batmasıyla dünya göğüne iner ve şöyle der: Benden af dileyen yok mu? Onu affedeyim! Rızık isteyen yok mu? Rızık vereyim! Şifa dileyen yok mu? Şifa vereyim" Bir başka hadiste ise şöyle buyurmaktadır. "Allah Teâlâ, Şabanın on besinci gecesi (Beraat gecesi) tecelli eder ve ana-babaya asî olanlarla Allah'a ortak koşanlar dışında bütün kullarını bağışlar." (Sünen-i İbni Mace, İkâmetü's-Salât, 1919)

Üç ayların sonuncusu ve en faziletlisi şüphesiz ki mübarek ve muazzez Ramazan ayıdır. O, yaygın tabirle on bir ayın sultanıdır. Bu ay içinde bin aydan hayırlı olan Kadir Gecesi mevcuttur. Kadir Gecesi Kur'an'ın Peygamberimize indirilmeye başlandığı mukaddes bir gecedir. "İnnâ enzelnâhu fi leyletil kadr. Ve mâ edrâke mâ leyletül kadr. Leyletülkadri hayrun min elfişehr. Tenezzelül melâiketü verruhu fiha biizni rabbihim min külli emr. Selâmün hiye hatta madla'il fecr (Şüphesiz, biz onu (Kur'an'ı) Kadir Gecesi'nde indirdik. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu sen ne bileceksin! Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır. Melekler ve Ruh (Cebrail) o gecede, Rablerinin izniyle her türlü iş için iner de iner. O gece, tan yerinin ağarmasına kadar bir esenliktir."(Kadir S. 1-5.Ayet) ayetleri bu geceye vurgu yapar.

Ramazan ayı Müslümanlar için bir fırsatlar ayıdır. Bu ay içerisinde her vakit değerlidir. Bu vakitlerde işlenen sevaplar katlanarak yazılır. Yüce Rabbimiz "Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır. Öyle ise sizden ramazan ayını idrak edenler onda oruç tutsun. Kim o anda hasta veya yolcu olursa (tutamadığı günler sayısınca) başka günlerde kaza etsin. Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık, Allah'ı tazim etmeniz, şükretmeniz içindir."(Bakara, 2/185)

Üç aylar gafletten uyanma, ibadet ve sevap mevsimidir.

Mübarek üç aylar gafletten uyanma, ibadet ve sevap mevsimidir. Müslümanlar, diğer aylarda yaptıkları ibadetleri bu kutlu zaman diliminde üçe beşe katlarlar. Bu aylarda Kur'an-ı Kerim, ellerden ve gönüllerden düşmez, bıkmadan usanmadan hatimler indirilir. Hayır ve hasenatta sınır tanınmaz, muhtaçlarla dayanışma içerisinde yaşanılır, eldekiler bölüşülür. Kaza namazları kılınır, dualar edilir, oruçlar tutulur, Rabbimizin mübarek isimleri zikredilir.
Üç aylar, insanlığı gafletten uyandıran, kurtuluşuna vesile olan özel zamanlardır. Bu aylarda uyanmayanlar, başka zamanlarda hiç uyanabilir mi? Onun içindir ki hayatımıza yepyeni ve tertemiz bir sayfa açmak için bu ayları hayırlı ve kutlu bir vesile saymalıyız.
Gönülleri mamur eden üç aylar; rahmet ve mağfiret geceleri olan Regaib'i, Miraç'ı, Berat'ı ve Leyle-i Kadir'i içinde barındırır. Bu mübarek ve muazzez gecelere kavuşanlar maddî hazinelerle kıyaslanamayacak, en büyük manevî hazineye kavuşmuş olurlar. Bu kutlu gecelerde Rabbimize el açıp dua ederek pişmanlık gözyaşları dökmeliyiz. İki cihan güneşi Peygamberimiz (sav) "Şu beş gecede yapılan dua geri çevrilmez: Regaib Gecesi, Şaban'ın 15. gecesi, Cuma gecesi, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı gecesi." (İ. Asakir)" buyurmaktadır. Ahir zamanın günah denizlerinde yüzen bizler için bu ne büyük bir müjdedir.
Yüce Rabbimiz, kullarının kurtuluşa ermesi için sürekli vesileler halk eder. Çünkü o, adını anan kullarının Cehennem ateşlerinde yanıp acı duymasından haz almaz. Rahman ve rahim sıfatları hep kulun felâhı içindir. Bir kısım zamanların, sair zamanlara göre üstün kılınması bu acıma duygusunun müşahhas örneğidir. Çünkü günah harmanlarında kaybolan insanlar, normal zamanlarda yaptıkları taat ve ibadetlerle bu günah harmanlarını öyle kolay kolay eritemezler. Bire on, bire yüz, bire bin sevap verilen kutlu zamanlar, kurtuluş arayanların yarasına merhem olur. Günümüz tabiriyle bu kutlu aylar birer manevî bonustur.
Gelin bu üç aylarda tövbe istiğfar edelim, kendimize bir iyilik yapalım, bembeyaz bir kulluk sayfası açalım. Fakat tövbelerimiz yap boz misali öncekilere benzemesin, bu sefer öncekilerden farklı olarak daha kararlı ve dirayetli bir kul olarak nasuh tövbesi yapalım. Rabbimizin divanına yönelelim, ellerimizi açalım, samimiyetten neşet eden pişmanlık gözyaşlarımız sadece kirpiklerimizi değil, üzerinde oturduğumuz minderleri de ıslatsın. Kimin ne zaman sonsuzluk yolculuğuna çıkacağı belli değil, onun için bunu yarınlara ertelemeyelim.

Ve kandiller zincirinin ilk halkası: Regaib Kandili

Her dinin kendine mahsus mübarek gün ve geceleri mevcuttur. Hıristiyanlar Noel Yortusu için aylar önceden hazırlıklara girişiyorlar; bütün milletlere bunun propagandasını yapıyorlar. Türkiye gibi bir İslâm ülkesini bile bu halkanın içine dâhil edebiliyorlar. Yazılı ve görüntülü tüm iletişim vasıtalarıyla reklâmını gerçekleştiriyorlar. Yahudiler "yevm-i sebt" denen ibadet ve tatil günleri olan cumartesini, tahrif olmuş Tevrat'a göre, ibadetle geçiriyorlar. O gün dünya işleri bir kenara itiliyor. Hatta inançları gereği cumartesi günü ateş yakmıyorlar. Bu yüzden, sözünü ettiğimiz günde sigara bile içmiyorlar. Ateş yanmadığı için bir sıcak çorbadan bile mahrum kalabiliyorlar. Bu hukukî olmasa da, dinin getirdiği kesin bir kuraldır. Hiç

kimse bunun dışına çık(a)maz. Yirmi birinci asrın ilk çeyreğini yaşadığımız bir dönemde, çağdaş Batı devletleri tarafından ayıplanma endişesi taşımıyorlar.

Yahudiler ve Batılılar inançlarına bu derece sadakatle bağlıyken bizler ne durumdayız? Yüzde kaçımız üç aylardan, hicrî yılbaşından ve mübarek kandillerden haberdardır? Pek çoğumuz kandil geceleri, kahve köşelerinde kirli kâğıtlarla oyalanıp, sigara dumanlarıyla zehirleniyoruz. O gecenin mübarek bir kandil gecesi olduğunu ya televizyonlardan duyuyoruz, ya da bundan habersiz, öylece sabahlıyoruz. Mümin olduğunu iddia eden bir insanın böyle büyük bir gaflet içerisinde ömrünü heder etmesi ne acıdır; biliyor musunuz? Allah, bu çeşit insanları bakın nasıl uyarıyor: "Dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. (Allah'ın azabından) korunanlar için elbette ahiret yurdu daha iyidir. Düşünmüyor musunuz? (En'am S. 32. Ayet)... "Günahın açığını da, gizlisini de bırakın! Günah kazananlar, yaptıklarının cezasını çekeceklerdir.(En'am S. 120. Ayet)

Üç aylarla beraber başlayan gün ve geceler bizim için manevî bir fırsattır.

Üç aylarla beraber başlayan gün ve geceler bizim için manevî bir fırsattır. Çünkü bu müstesna vakitlerde yapılan ibadetler, çok büyük sevaplara vesile olur. İşte bu müstesna zamanlardan birisi de Regaip Kandili'dir. Bilindiği gibi, kandiller zincirinin ilk halkası olan Regaip, Recep ayının ilk Cuma gecesine rastlıyor. Cuma geceleri dinimizce kıymetli sayılmaktadır. Recep ayının ilk Cuma gecesi bu yönüyle iki kere faziletlidir. Hem Cuma, hem de Regaip gecesidir. Bir gününü bin etmek isteyenler için, iyi bir fırsattır. Regaip, kelime olarak "çok istenilecek şeyler, hediye, çok rağbet olunan şeyler, bol bol ihsan etmek" mânâlarına gelmektedir. Yüce Allah bu geceyi ihya eden mümin kullarına karşı çok cömert davranır. Onların her sevabını katlamalı olarak yazar.

Mübarek gün ve geceleri büyük bir coşkuyla karşılamamız gerekir. Çünkü bu güzel zaman dilimleri, manevi alanda tekâmül etmek için bizlere nice fırsatlar sunarlar. Regaip Kandili de bu manevi fırsat gecelerinden ilkidir. Eğer hakkıyla değerlendirirsek bir yıllık günahlarımız bu mübarek gecelerde mum misali erir. Rivayetlere göre Resul-i Ekrem Efendimiz, bir Regaip gecesi ana rahmine intikal etmiştir. Fakat bu sadece bir rivayetten ibarettir; kesin değildir. Bununla beraber Peygamberimizin şöyle bir hadis-i şerifi vardır: "Beş gece vardır ki, onlarda yapılan dualar geri dönmez, kabul olunur: Recep'in ilk gecesi, Şaban'ın yarısı gecesi, Cuma gecesi, Ramazan Bayramı gecesi, Kurban Bayramı gecesi."
Regaip gecesi, üç aylar içinde kendisinden sonra gelecek olan Miraç, Berat ve Kadir gecesinin de müjdecisidir. Bu nedenle Regaip Kandili, kandiller zincirinin ilk halkası olarak nitelendirilir. Manevî hasat zamanı olarak da görebileceğimiz bu gün ve gecelerde tertemiz kalp ile Allah'a yönelmeli, af ve mağfiret dilemeliyiz.
Yıl boyunca günahlarla hemhâl olup, mübarek gün ve gecelerde yapacağı ibadetlerle kurtulacağını sananlar aldanıyorlar. Kullukta ve ibadette süreklilik esastır. Kandil gecelerinde Müslüman kisvesine bürünüp, öteki günlerde dini unutanlar, ancak kendilerini kandırırlar. Kaybedenler de yine kendileri olurlar. Sözlerimi Resulullah'ın bir hadisiyle noktalıyorum: "Recep'in ilk Cuma gecesini (Regaip Gecesini) ihya edene, Allah kabir azabı yapmaz. Dualarını kabul eder." Rabbim bu geceyi tüm insanlığın affına ve hidayetine vesile kılsın.

Sözlerimi "Üç Aylar Gelince" adlı şiirimle sonlandırmak istiyorum:

ÜÇ AYLAR GELİNCE…

Maneviyat mevsimi, geldi mübarek aylar
Rahmet sağanağından mümine düşer paylar

Her biri nurdan halka: Recep, Şaban, Ramazan…
Gönüllerde basiret, ihlas, feraset, mizan…

Hizaya gelir kulun gözü, kulağı, dili…
Geceyi aydınlatır ruhumuzun kandili

Soluklanır müminler cennetin kokusunu
İman nuruyla bezer ruhunun dokusunu

Recep'te tohum eker, Şaban gelince sular
Ayların hasat vakti, Ramazan'ı muştular

Bu zaman diliminde saadete erilir
Nübüvvet bahçesinden iri güller derilir

İmtihan âleminde kul belâyla sınanır
Belâya isyan eden Hakk katında kınanır

Regaib, Miraç, Berat; Kadir af gecesidir
Kelime-i şehadet, kurtuluş hecesidir

Her bir kandil gecesi, karanlığa nur saçar
Yaradan, kullarına rahmet kapısı açar

Ruhumuzu doyurur maneviyat sofrası
Üç Ay'ı fırsat bilir mümin kulların hası

Muhasebe yapar kul, nefsiyle hesaplaşır
Selâmet sahiline amellerini taşır

Kul duymazlıktan gelmez ilâhî azarları

İdrâke nüfuz eyler basiret nazarları

Ne kötü sığınaktır, nâr-ı cehim, azana...
Recep'le Şaban ay'ı müjdedir Ramazan'a

Tefekkür ikliminde ruhlar kıyama durur
Kalpler arınır kirden; silinir kibir, gurur...

Tövbe istiğfar ile cilalanır özümüz
Rahman'ın huzuruna akça çıkar yüzümüz...

M. NİHAT MALKOÇ